T079 BL IX (26) 1450 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Phá Tăng Sự Q7

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 7

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ
QUYEÅN 7

Luùc ñoù Phaät ñang ôû trong röøng caây gaàn choã Öu-laâu-taàn-loa-ca- dieáp tu ñaïo, Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp sau khi cuùng teá xong muoán daäp taét löûa cuùng teá nhöng khoâng theå daäp taét ñöôïc, lieàn suy nghó: “haù chaúng phaûi do oai löïc cuûa Sa moân ôû gaàn truù xöù cuûa ta neân khieán cho daäp taét löûa khoâng ñöôïc”, nghó roài lieàn ñeán noùi vôùi Phaät: “Sa moân neân bieát, toâi muoán daäp taét löûa cuùng teá nhöng khoâng theå daäp taét ñöôïc, toâi nghó laø do oai löïc cuûa Sa moân neân khieán khoâng daäp taét ñöôïc löûa”, Phaät hoûi: “oâng muoán daäp taét löûa phaûi khoâng?”, ñaùp laø muoán daäp taét löûa. Vöøa noùi xong, nhôø thaàn löïc cuûa Phaät neân löûa ôû ñaøn thôø löûa ñeàu taét heát; Ca-dieáp thaáy roài lieàn suy nghó: “tuy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coù ñaïi oai ñöùc nhö vaäy, nhöng ta cuõng laø A-la-haùn”. Vaøo thôøi khaùc, caùc phoøng xaù trong tinh xaù cuûa Ca-dieáp boãng nhaát thôøi boác chaùy khaép boán phía, Ca-dieáp cuøng caùc ñeä töû ñoàng taâm muoán daäp taét löûa nhöng khoâng theå daäp taét ñöôïc, lieàn suy nghó: “haù chaúng phaûi do oai löïc cuûa Sa moân ôû gaàn truù xöù cuûa ta neân khieán löûa naøy phaùt sanh”, nghó roài lieàn ñeán noùi vôùi Phaät: “Sa moân neân bieát, caùc phoøng xaù trong tinh xaù cuûa toâi boãng boác chaùy khaép boân phía, toâi cuøng caùc ñeä töû muoán daäp taét nhöng khoâng theå daäp taét ñöôïc, toâi nghó laø do oai löïc cuûa Sa moân neân khieán löûa naøy phaùt sanh”, Phaät hoûi: “oâng muoán löûa taét phaûi khoâng?”, ñaùp laø muoán löûa taét. Vöøa noùi xong, nhôø thaàn löïc cuûa Phaät, löûa ñang boác chaùy lieàn taét heát; Ca-dieáp thaáy roài lieàn suy nghó: “tuy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coù ñaïi oai ñöùc nhö vaäy, nhöng ta cuõng laø A-la-haùn”. Ñeâm ñoù, vua trôøi Töù thieân vöông vôùi thaân quang chieáu saùng ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân, gioáng nhö boán ñoáng löûa ; ñeán nöûa ñeâm, Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp ra ngoaøi quan saùt tinh tuù, töø xa thaáy ôû tröôùc Phaät coù boán ñoáng löûa chieáu saùng raát xa, lieàn cho laø Sa moân naøy cuõng thôø löûa

neân môùi coù boán ñoáng löûa nhö theá. Saùng hoâm sau lieàn ñeán

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 7 359

hoûi Phaät: “ñaïi Sa moân, khoâng bieát söï vieäc coù ñuùng nhö toâi ñaõ thaáy hay khoâng, ñeâm qua khi ra ngoaøi xem tinh tuù, toâi thaáy ôû tröôùc Sa moân coù boán ñoáng löûa neân toâi cho laø Sa moân cuõng thôø löûa nhö toâi”, Phaät noùi: “naøy Ca-dieáp, khoâng phaûi ta thôø löûa, ñeâm qua vua trôøi Töù thieân vöông ñeán choã ta nghe phaùp neân coù aùnh saùng naøy, khoâng phaûi laø ñoáng löûa”, Ca-dieáp nghe roài lieàn suy nghó: “tuy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coù ñaïi oai ñöùc nhö vaäy, nhöng ta cuõng laø A-la-haùn”. Ñeâm hoâm sau, Phaïm thieân Ñeá thích vôùi thaân quang chieáu saùng ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài ngoài moät beân gioáng nhö hai ñoáng löûa ; ñeán nöûa ñeâm, Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp ra ngoaøi quan saùt tinh tuù, töø xa thaáy ôû tröôùc Phaät coù hai ñoáng löûa chieáu saùng raát xa, lieàn cho laø Sa moân naøy cuõng thôø löûa neân môùi coù hai ñoáng löûa nhö theá. Saùng hoâm sau lieàn ñeán hoûi Phaät: “ñaïi Sa moân, khoâng bieát söï vieäc coù ñuùng nhö toâi ñaõ thaáy hay khoâng, ñeâm qua khi ra ngoaøi xem tinh tuù, toâi thaáy ôû tröôùc Sa moân coù hai ñoáng löûa neân toâi cho laø Sa moân cuõng thôø löûa nhö toâi”, Phaät noùi: “naøy Ca-dieáp, khoâng phaûi ta thôø löûa, ñeâm qua vua trôøi Phaïm thieân vaø Ñeá thích ñeán choã ta nghe phaùp neân coù aùnh saùng naøy, khoâng phaûi laø ñoáng löûa”, Ca-dieáp nghe roài lieàn suy nghó: “tuy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coù ñaïi oai ñöùc nhö vaäy, nhöng ta cuõng laø A-la-haùn”. Luùc ñoù trong nöôùc Ma-kieät-ñaø coù tieát hoäi baûy ngaøy, trong baûy ngaøy naøy daân chuùng nöôùc Ma-kieät-ñaø mang nhieàu phaåm vaät ñeán cuùng döôøng cho Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp. Thaáy tieát hoäi ñaõ ñeán, Ca-dieáp suy nghó: “neáu daân chuùng nöôùc Ma-kieät-ñaø ñeán ñaây cuùng döôøng maø thaáy Sa moân naøy coù thaàn löïc nhö theá, aét seõ boû ta ñeå theo vò aáy. Neáu trong baûy ngaøy naøy Sa moân aáy khoâng coù ôû ñaây thì toát quaù”, Phaät bieát taâm nieäm cuûa Ca-dieáp neân töï aån thaân khoâng hieän. Sau baûy ngaøy, Ca-dieáp ñöôïc cuùng döôøng raát nhieàu lôïi döôõng, lieàn suy nghó: “trong baûy ngaøy naøy ta ñöôïc raát nhieàu lôïi döôõng, neáu hoâm nay Sa moân ñeán, ta seõ cuùng döôøng vò aáy”, Phaät bieát taâm nieäm cuûa Ca-dieáp neân hieän thaân ñeán. Töø xa troâng thaáy Phaät, Ca-dieáp lieàn noùi: “Sa moân ñaõ trôû laïi”, Phaät noùi: “ta ñaõ trôû laïi”, laïi hoûi: “vì sao trong baûy ngaøy qua Sa moân laïi boû ñi?”, Phaät noùi: “Ca-dieáp, tröôùc ñaây haù khoâng phaûi oâng suy nghó: “neáu daân chuùng nöôùc Ma-kieät-ñaø ñeán ñaây cuùng döôøng maø thaáy Sa moân naøy coù thaàn löïc nhö theá, aét seõ boû ta ñeå theo vò aáy. Neáu trong baûy ngaøy naøy Sa moân aáy khoâng coù ôû ñaây thì toát quaù”, ta bieát taâm nieäm cuûa oâng neân trong baûy ngaøy qua ta khoâng ôû ñaây”, Ca-dieáp laïi hoûi: “Sa moân bieát taâm nieäm cuûa toâi neân boû ñi vì sao hoâm nay trôû laïi?”, Phaät noùi: “chaúng phaûi hoâm nay oâng suy nghó: “trong baûy ngaøy naøy ta ñöôïc raát nhieàu lôïi döôõng, neáu hoâm nay Sa moân ñeán, ta seõ cuùng döôøng vò aáy”, toâi bieát taâm nieäm naøy cuûa oâng neân

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 7 360

trôû laïi", Ca-dieáp noùi: "quaû toâi coù suy nghó nhö vaäy. Sa moân, thöùc aên uoáng naøy oâng tuøy yù thoï duïng", Ca-dieáp laïi suy nghó: "tuy Sa moân Kieàu- ñaùp-ma coù ñaïi oai ñöùc nhö vaäy, nhöng ta cuõng laø A-la-haùn". Luùc ñoù Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp ñeán thænh Phaät: "Sa moân laïi ôû laïi ñaây, toâi seõ nhö phaùp cung caáp caùc thöù caàn duøng", Phaät im laëng nhaän lôøi, bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi, Ca-dieáp töï tay laøm thöùc aên, laøm xong lieàn ñeán thænh Phaät: "thöùc aên uoáng ñaõ laøm xong, Sa moân töï bieát giôø", Phaät noùi: "oâng ñi tröôùc, toâi seõ ñeán sau". Sau khi Ca-dieáp ñi, Phaät duøng thaàn thoâng löïc ñeán choã caây Thieäm boä haùi nhieàu quaû töôi ngon, ñöïng ñaày baùt roài ñeán choã Ca-dieáp, ngoài vaøo choã ngoài. Ca-dieáp ñeán sau, thaáy Phaät lieàn hoûi: "Sa moân ñeán ñaây sao mau nhö vaäy?", laïi hoûi: "vaät gì ñöïng trong baùt?", Phaät noùi: "sau khi oâng ñi, toâi duøng thaàn thoâng löïc ñeán choã caây Thieäm boä haùi nhieàu quaû töôi ngon mang ñeán ñaây, oâng haõy thoï duïng", Ca-dieáp thænh Phaät thoï thöïc : "Sa moân haõy tuøy yù thoï thöïc", Ca-dieáp laïi suy nghó: "tuy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coù ñaïi oai ñöùc nhö vaäy, nhöng ta cuõng laø A-la-haùn". Nhö theá cho ñeán haùi caùc loaïi quaû Am-ma-la, Ca-taát-tha vaø luùa thôm töï nhieân ôû xöù Caâu lö cuõng gioáng nhö treân. Laàn khaùc, Ca-dieáp laïi ñeán thænh Phaät thoï thöïc, Phaät ñaép y mang baùt ñeán roài ngoài vaøo choã ngoài, Ca-dieáp töï tay sôùt thöùc aên ngon vaøo trong baùt cuûa Phaät, Phaät thoï roài mang ñeán choã khaùc ñeå aên. Ñeán khi caàn nöôùc, vua trôøi Ñeá thích bieát Phaät caàn nöôùc lieàn hieän tôùi choã Phaät, duøng ngoùn tay duøi xuoáng ñaát, ngay nôi ñoù voït leân moät doøng suoái. Sau ñoù, Ca-dieáp ñi kinh haønh ñeán thaáy coù doøng suoái naøy lieàn suy nghó: "ta ôû ñaây ñaõ laâu, khoâng thaáy coù suoái naøy, sao hoâm nay laïi coù", nghó roài lieàn ñeán hoûi Phaät: "Sa moân, toâi ôû ñaây ñaõ laâu khoâng thaáy coù suoái naøy, sao hoâm nay laïi coù, khoâng bieát laø ai ñaõ taïo ra?", Phaät noùi: "hoâm qua, sau khi thoï thöùc aên cuûa oâng, toâi ñaõ ñeán ñaây ngoài aên, khi caàn nöôùc thì vua trôøi Ñeá thích hieän ra, duøng ngoùn tay duøi xuoáng ñaát laøm voït leân doøng suoái naøy, noù ñöôïc goïi laø suoái Thuû kích", Ca- dieáp nghe roài lieàn suy nghó: "tuy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coù ñaïi oai ñöùc nhö vaäy, nhöng ta cuõng laø A-la-haùn". Vaøo moät buoåi chieàu, Phaät ra suoái taém röûa, taém xong muoán leân bôø ; beân bôø suoái caùch Phaät raát xa coù moät ñaïi thoï teân laø AÙt thuï na, Phaät muoán ñöa tay níu caây, caây lieàn cong xuoáng cho Phaät níu caønh ñeå leân bôø. Sau ñoù Ca-dieáp ñi ñeán thaáy caây cong lieàn suy nghó: "ñaïi thoï naøy tröôùc ñaây khoâng cong, sao nay laïi cong", nghó roài lieàn hoûi Phaät nguyeân do, Phaät keå laïi söï vòec treân, Ca-dieáp nghe roài lieàn suy nghó: "tuy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coù ñaïi oai ñöùc nhö vaäy, nhöng ta cuõng laø A-la-haùn". Vaøo moät thôøi khaùc, Phaät nhaët ñöôïc y phaán taûo muoán ñem giaët lieàn

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 7 361

nghó: “duøng vaät gì ñeå giaët”, Ñeá thích bieát taâm nieäm cuûa Phaät lieàn mang moät taûng ñaù lôùn ñeå beân bôø suoái cho Phaät giaët y. Giaët y xong, Phaät laïi nghó: “neân duøng vaät gì ñeå phôi”, Ñeá thích lieàn mang theâm moät taûng ñaù ñeán cho Phaät phôi y. Luùc ñoù Ca-dieáp ñi ñeán thaáy hai taûng ñaù naøy lieàn nghó: “ta chöa töøng thaáy hai taûng ñaù naøy, sao hoâm nay laïi coù”, nghó roài lieàn hoûi Phaät, Phaät ñem söï vieäc treân keå laïi, Ca-dieáp nghe roài lieàn suy nghó: “tuy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coù ñaïi oai ñöùc nhö vaäy, nhöng ta cuõng laø A-la-haùn”. Vaøo moät thôøi khaùc, Phaät ñeán beân bôø soâng Ni-lieân-thieàn kinh haønh, nöôùc soâng boãng daâng traøn ngaäp quaù ñaàu ngöôøi; Phaät ôû trong nöôùc, chung quanh boán phía doùng döøng vaø Phaät vaãn an nhieân kinh haønh trong ñoù. Luùc ñoù Ca-dieáp thaáy nöôùc soâng traøn ngaäp lieàn cho laø Sa moân ñaõ bò nöôùc cuoán troâi, oâng cuøng caùc ñeä töû cheøo thuyeàn nhoû xuoáng soâng moùi thaáy Phaät vaãn an nhieân kinh haønh trong nöôùc, lieàn hoûi: “Sa moân vaãn coøn soáng ö?”, ñaùp laø an oån, Ca-dieáp baûo Phaät leân thuyeàn, Phaät duøng thaàn löïc boãng nhieân bieán maát roài hieän thaân treân thuyeàn, Ca-dieáp thaáy roài lieàn suy nghó: “tuy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coù ñaïi oai ñöùc nhö vaäy, nhöng ta cuõng laø A-la-haùn”. Phaät bieát taâm nieäm cuûa ca-dieáp neân noùi: “Ca-dieáp, oâng khoâng phaûi laø A-la-haùn quaû, cuõng khoâng phaûi laø A-la-haùn höôùng, cuõng khoâng bieát ñaïo A-la-haùn”, Ca-dieáp suy nghó: “Sa moân bieát ñöôïc taâm nieäm cuûa ta”, nghó roài lieàn chaép tay baïch Phaät: “Theá toân, xin cho con ñöôïc ôû trong thieän phaùp luaät xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thaønh taùnh Bí- soâ, tu taäp phaïm haïnh”, Phaät hoûi: “oâng muoán xuaát gia, caùc ñeä töû cuûa oâng coù bieát khoâng?”, ñaùp laø khoâng bieát, Phaät noùi: “oâng coù tieáng taêm, xa gaàn ñeàu bieát oâng laø ngöôøi coù thieän trí hueä ñaày ñuû ; oâng neân noùi vôùi caùc ñeä töû laø oâng cho hoï ñöôïc tuøy theo sôû thích”. Ca-dieáp vaâng lôøi Phaät daïy, trôû veà noùi vôùi caùc ñeä töû: “caùc ñeä töû neân bieát, nay ta muoán ôû trong phaùp cuûa Sa moân Kieàu-ñaùp-ma xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, coøn caùc ñeä töû nhö theá naøo thì tuøy yù”, caùc ñeä töû noùi: “tröôùc nay chuùng con nöông theo thaày tu hoïc, neáu thaày ñi thì chuùng con cuõng ñi theo ñeå tu phaïm haïnh”, Ca-dieáp noùi: “neáu caùc con theo ta thì haõy ñem caùc thöù nhö aùo da nai, tích tröôïng, ñoà teá leã… quaêng heát xuoáng soâng Ni-lieân-thieàn roài haõy tuøy yù ñi”, caùc ñeä töû vaâng lôøi thaày daïy, ñem caùc thöù ñoù quaêng heát xuoáng soâng roài ñeán baïch thaày: “chuùng con ñaõ ñem caùc thöù ñoù quaêng heát xuoáng soâng roài, giôø phaûi laøm gì nöõa xin thaày chæ daïy”, Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp daãn naêm traêm quyeán thuoäc ñeán choã Phaät baïch : “Theá toân, con ñaõ noùi vôùi caùc ñeä töû, taát caû ñeàu chaáp thuaän theo con, xin cho chuùng con ôû trong thieän phaùp luaät xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thaønh taùnh Bí-soâ, tu taäp phaïm haïnh”.

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 7 362

Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp coù hai ngöôøi em teân laø Na-ñeà-ca-dieáp vaø Giaø-da-ca-dieáp ñeàu ôû vuøng haï löu cuûa soâng Ni-lieân-thieàn, moãi vò ñeàu coù hai traêm naêm möôi ñeä töû, ñeàu sieâng tu phaïm haïnh, thích tòch tónh. Hoâm ñoù

Na-ñeà-ca-dieáp boãng thaáy caùc thöù nhö aùo da nai, tích tröôïng, ñoà cuùng teá… troâi theo doøng nöôùc, lieàn suy nghó: “caùc vò ñoàng phaïm haïnh cuûa ta ñaõ gaëp tai naïn gì maø caùc thöù naøy laïi troâi xuoáng ñaây, laø do vua quan laøm haïi hay do giaëc cöôùp, löûa chaùy, nöôùc cuoán troâi; chuùng ta neân ñeán ñoù xem thöû”, nghó roài caû hai anh em cuøng ñi ñeán choã Öu-laâu- taàn-loa-ca-dieáp tu ñaïo. Ñeán nôi lieàn thaáy Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp maëc Taêng-giaø-leâ, ñaõ caïo boû raâu toùc vaø ñang ngoài tröôùc Ñaïi Sa moân nghe thuyeát dieäu phaùp. Thaáy roài lieàn ñeán hoûi Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp : “cuï thoï, phaùp xuaát gia naøy thuø thaéng hôn phaùp tu tröôùc hay sao?”, ñaùp laø thuø thaéng hôn, Na ñeá Ca-dieáp vaø Giaø-da-ca-dieáp nghe roài lieàn suy nghó: “Sa moân naøy coù ñaïi oai ñöùc, chaéc laø coù giaùo phaùp thuø thaéng vi dieäu môùi khieán cho anh ta tuoåi cao ñöùc troïng, nay ñaõ hôn moät traêm hai möôi tuoåi ñöôïc daân chuùng nöôùc Ma-kieät-ñaø toân kính, cho anh ta laø A-la-haùn, maø anh ta laïi töø boû taát caû ñeå xuaát gia tu ñaïo vôùi Sa moân naøy. Chuùng ta cuõng neân theo vò aáy xuaát gia tu ñaïo”, nghó roài lieán ñeán ñaûnh leã Phaät, chaép tay baïch Phaät: “Theá toân, xin cho chuùng con ñöôïc ôû trong thieän phaùp luaät xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thaønh taùnh Bí-soâ, tu taäp phaïm haïnh”, Phaät hoûi: “oâng muoán xuaát gia, caùc ñeä töû cuûa oâng coù bieát khoâng?”, ñaùp laø khoâng bieát, Phaät noùi: “ oâng coù tieáng taêm, xa gaàn ñeàu bieát oâng laø ngöôøi coù thieän trí hueä ñaày ñuû; oâng neân noùi vôùi caùc ñeä töû laø oâng cho hoï ñöôïc tuøy theo sôû thích”. Na-ñeà-ca-dieáp vaø Giaø-da-ca-dieáp vaâng lôøi Phaät daïy, trôû veà noùi vôùi caùc ñeä töû: “caùc ñeä töû neân bieát, nay ta muoán ôû trong phaùp cuûa Sa moân Kieàu-ñaùp-ma xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, coøn caùc ñeä töû nhö theá naøo thì tuøy yù”, caùc ñeä töû noùi: “tröôùc nay chuùng con nöông theo thaày tu hoïc, neáu thaày ñi thì chuùng con cuõng ñi theo ñeå tu phaïm haïnh”, Ca-dieáp noùi: “neáu caùc con theo ta thì haõy ñem caùc thöù nhö aùo da nai, tích tröôïng, ñoà teá leã … quaêng heát xuoáng soâng Ni-lieân-thieàn roài haõy tuøy yù ñi”, caùc ñeä töû vaâng lôøi thaày daïy, ñem caùc thöù ñoù quaêng heát xuoáng soâng roài ñeán baïch thaày : “chuùng con ñaõ ñem caùc thöù ñoù quaêng heát xuoáng soâng roài, giôø phaûi laøm gì nöõa xin thaày chæ daïy”, Na-ñeà-ca-dieáp vaø Giaø-da-ca-dieáp daãn naêm traêm quyeán thuoäc ñeán choã Phaät baïch : “Theá toân, con ñaõ noùi vôùi caùc ñeä töû, taát caû ñeàu chaáp thuaän theo con, xin cho chuùng con ôû trong thieän phaùp luaät xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thaønh taùnh Bí-soâ, tu taäp phaïm haïnh”. Phaät noùi: “thieän lai Na-ñeà-ca-dieáp vaø Giaø-da-ca-dieáp, ñeán tu phaïm haïnh”, Phaät vöøa noùi xong, taát caû ñeàu trôû thaønh Bí-soâ, luùc ñoù Phaät ñaõ ñoä ñöôïc taát

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 7 363

caû moät ngaøn ngoaïi ñaïo buùi toùc, cho thoï giôùi cuï tuùc. Sau moät thôøi gian ôû taïi truù xöù cuûa Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp, Phaät cuøng chuùng Bí-soâ goàm moät ngaøn vò voán laø ngoaïi ñaïo buùi toùc, ñi du haønh daàn ñeán nuùi Giaø da roài truï ôû trong thaùp ôû treân ñænh nuùi. Luùc ñoù Phaät duøng ba loaïi thoâng ñeå giaùo hoùa moät ngaøn Bí soá naøy, ñoù laø Thaàn tuùc thoâng, Kyù thuyeát thoâng vaø

giaùo thoï thoâng. Thaàn tuùc thoâng laø Phaät nhaäp ñònh, töø choã ngoài aån thaân vaø hieän ra ôû phöông Ñoâng, ôû treân hö khoâng ñi ñöùng naèm ngoài, keá nhaäp ñònh Hoûa quang, tröôùc tieân töø phöông Ñoâng hieän caùc aùnh saùng xanh, vaøng, ñoû, traéng, hoàng; hoaëc hieän bieán thaàn thoâng nhö treân thaân tuoân ra nöôùc, döôùi thaân tuoân ra löûa, hoaëc treân thaân tuoân ra löûa, döôùi thaân tuoân ra nöôùc. Phöông Ñoâng ñaõ nhö vaäy, caùc phöông Nam, Taây, Baéc cuõng hieän nhö vaäy. Sau khi hieän caùc töôùng nhö vaäy, Phaät lieàn aån thaân vaø hieän trôû laïi choã ngoài. Kyù thuyeát thoâng laø Bí-soâ neân quaùn taâm yù thöùc, neân khôûi Taàm tö thieän, khoâng neân khôûi Taàm tö baát thieän, ñaây laø yù nieäm cuõng laø thöùc thaân chöùng. Giaùo thoï thoâng laø Phaät baûo caùc Bí-soâ: “caùc phaùp ñeàu höøng thaïnh (bò ñoát chaùy), sao goïi laø höøng thaïnh? Ñoù laø nhaõn höøng thaïnh, saéc höøng thaïnh, nhaõn thöùc höøng thaïnh; nhaõn xuùc höøng thaïnh, nhaân nôi nhaõn xuùc beân trong sanh caûm thoï nhö khoå, vui, khoâng khoå khoâng vui, taát caû ñeàu bò ñoát chaùy. Do löûa gì ñoát chaùy? Do löûa tham, löûa saân, löûa si ñoát chaùy neân sanh giaø bònh cheát, öu bi khoå naõo cuõng ñeàu bò ñoát chaùy. Cho neân caùc phaùp ñeàu laø khoå, nhaõn ñaõ nhö theá thì nhó tyû thieät thaân yù cuõng ñeàu nhö theá”. Khi Phaät thuyeát giaûng phaùp naøy, moät ngaøn Bí-soâ naøy nôi caùc phaùp höõu laäu ñöôïc taâm giaûi thoaùt, khoâng coøn thoï thaân sau nöõa vaø chöùng quaû A-la-haùn. Luùc ñoù Phaät ñang ôû trong ngoâi thaùp treân ñænh nuùi Giaø da, nöôùc Ma-kieät-ñaø cuøng moät ngaøn Bí-soâ voán laø ngoaïi ñaïo buùi toùc, nay ñeàu ñaõ chöùng quaû A-la-haùn, ñeàu ñaõ tröø heát laäu hoaëc, vieäc neân laøm ñaõ laøm xong, ñaõ xaû gaùnh naëng, thaønh töïu haïnh töï lôïi, ñoaïn heát caùc kieát söû, taâm hoaøn toaøn giaûi thoaùt. Luùc ñoù daân chuùng nöôùc Ma-kieät-ñaø nghe tin Thaùi töû con vua Tònh- phaïn ôû thaønh Kieáp-tyû-la thuoäc chuûng toäc Thích ca, beân soâng Caêng giaø, döôùi chaân nuùi Tuyeát, khi ñaûn sanh coù Töôùng sö xem töôùng noùi raèng neáu Thaùi töû noái ngoâi vua seõ laø Chuyeån luaân Thaùnh vöông thoáng trò boán chaâu, duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, coù ñuû baûy baùu: baùnh xe baùu, voi baùu, ngöïa baùu, nöõ baùu, thaàn coi giöõ phuïc taøng baùu, thaàn chæ huy quaân ñoäi baùu vaø ngoïc ma ni baùu; laïi coù ñuû ngaøn con ñoan nghieâm doõng maõnh coù theå cheá phuïc oaùn ñòch, khieán cho trong thieân haï khoâng coøn oaùn ñòch, chaám döùt ñao binh, daân chuùng ñöôïc an cö laïc nghieäp. Neáu vò aáy chaùnh tín xuaát

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 7 364

gia, töø boû gia ñình soáng neáp soáng khoâng gia ñình, caïo boû raâu toùc ñaép ca- sa, chöùng Voâ thöôïng giaùc thì tieáng taêm vang xa, theá gian ñeàu ca ngôïi. Sau khi nghe ñöôïc tin naøy, daân chuùng lieàn ñeán choã vua Taàn-tyø-sa-la taâu raèng: “Ñaïi vöông neân bieát, chuùng thaàn nghe tin Thaùi töû con vua Tònh- phaïn ôû thaønh Kieáp-tyû-la thuoäc chuûng toäc Thích ca, beân soâng Caêng giaø, döôùi chaân nuùi Tuyeát, khi ñaûn sanh coù Töôùng sö xem töôùng noùi raèng neáu Thaùi töû noái ngoâi vua seõ laø Chuyeån luaân Thaùnh vöông… theá gian ñeàu ca ngôïi. Xin Ñaïi vöông haõy ra lònh gieát ngöôøi naøy, neáu tröø ñöôïc thì vaän nöôùc cuûa Ñaïi vöông

môùi laâu daøi", vua noùi: "caùc khanh chôù noùi lôøi naøy, vì sao, vì neáu vò aáy leân ngoâi Kim luaân vöông thì ta seõ thuaän tuøng theo; neáu vò aáy thaønh chaùnh giaùc thì ta seõ thöøa söï cuùng döôøng". Luùc ñoù vua Taàn-tyø-sa-la leân laàu cao phaùt naêm lôøi nguyeän: 1. Laø nguyeän trong nöôùc Ma-kieät-ñaø xuaát hieän vò ñaïo sö cuûa giaùo phaùp lôùn, töùc laø Nhö lai, Baïc giaø phaïm, ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, Minh haïnh tuùc, Thieän theä, Theá gian giaûi, Voâ thöôïng só, Ñieàu ngöï tröôïng phu, Thieân nhôn sö, Phaät, Theá Toân. 2. Laø nguyeän ñöôïc thaân caän thöøa söï Theá toân. 3. Laø nguyeän ñöôïc nghe phaùp yeáu ñeå ñöôïc khai ngoä. 4. Laø nguyeänsau khi nghe phaùp yeáu seõ thoï trì tònh giôùi. 5. Laø nguyeän sau khi thoï trì tònh giôùi roài seõ nhö phaùp an truï. Luùc ñoù Phaät ôû treân nuùi Giaø da nghe thaáy naêm lôøi nguyeän naøy lieàn baûo caùc Bí-soâ: "ta nghe thaáy vua Taàn-tyø-sa-la ñang ôû treân laàu cao phaùt naêm lôøi nguyeän". Sau ñoù daân chuùng nöôùc Ma-kieät-ñaø laïi nghe tin Thaùi töû con vua Tònh-phaïn ôû thaønh Kieáp-tyû-la thuoäc chuûng toäc Thích ca, beân soâng Caêng giaø, döôùi chaân nuùi Tuyeát, khi ñaûn sanh coù Töôùng sö xem töôùng noùi raèng neáu Thaùi töû noái ngoâi vua seõ laø Chuyeån luaân Thaùnh vöông... nay ñaõ boû ngoâi vò luaân vöông xuaát gia vaø ñaõ chöùng quaû Voâ thöôïng chaùnh giaùc, hieän nay Phaät ñang ôû trong ngoâi thaùp treân ñænh nuùi Giaø da, nöôùc Ma-kieät-ñaø cuøng moät ngaøn Bí-soâ voán laø ngoaïi ñaïo buùi toùc, nay ñeàu ñaõ chöùng quaû A- la-haùn, ñeàu ñaõ tröø heát laäu hoaëc, vieäc neân laøm ñaõ laøm xong, ñaõ xaû gaùnh naëng, thaønh töïu haïnh töï lôïi, ñoaïn heát caùc kieát söû, taâm hoaøn toaøn giaûi thoaùt. Sau khi nghe tin naøy, daân chuùng lieàn ñeán choã vua Taàn-tyø-sa-la taâu raèng: "chuùng thaân hay tin Thaùi töû thích ca nay ñaõ thaønh ñaïo quaû Voâ thöôïng giaùc, hieän ñang ôû treân ñænh nuùi Giaø da cuøng vôùi moät ngaøn Bí-soâ ... taâm hoaøn toaøn giaûi thoaùt. Neáu Ñaïi vöông ñeán thöøa söï cuùng döôøng thì vaän nöôùc cuûa vua seõ ñöôïc an oån, sung tuùc", vua nghe roài raát vui möøng lieàn sai söù giaû ñeán choã Phaät, thay vua ñaûnh leã Phaät roài thaêm hoûi Theá toân

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 7 365

coù ñöôïc khinh an, ít bònh, ít naõo phieàn vaø ñöôïc an laïc truï khoâng ; sau ñoù thænh Phaät cuøng caùc Bí-soâ ñeán thaønh Vöông xaù thoï töù söï cuùng döôøng troïn ñôøi cuûa vua. Söù giaû vaâng lònh vua ñeán choã Phaät ôû treân nuùi Giaø da, ñaûnh leã roài chaép tay baïch Phaät: "vua Taàn-tyø-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø sai con ñeán thaêm hoûi Theá toân coù ñöôïc khinh an, ít bònh, ít naõo phieàn vaø ñöôïc an laïc truï khoâng ; sau ñoù thænh Phaät cuøng caùc Bí-soâ ñeán thaønh Vöông xaù thoï töù söï cuùng döôøng troïn ñôøi cuûa vua", Phaät im laëng nhaän lôøi, söù giaû bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät roài trôû veà boån xöù. Luùc ñoù Phaät töø treân ñænh nuùi Giaø da, nöôùc Ma-kieät-ñaø cuøng moät ngaøn Bí-soâ voán laø ngoaïi ñaïo buùi toùc, nay ñeàu ñaõ chöùng quaû A-la-haùn, ñeàu ñaõ tröø heát laäu hoaëc, vieäc neân laøm ñaõ laøm xong, ñaõ xaû gaùnh naëng, thaønh töïu haïnh töï lôïi, ñoaïn heát caùc kieát söû, taâm hoaøn toaøn giaûi thoaùt; cuøng xuoáng nuùi vaøo trong nöôùc Ma-kieät-ñaø roài döøng nghæ taïi moät ngoâi thaùp trong röøng

truùc. Vua nghe ñöôïc tin naøy lieàn cho trang hoaøng coã xe toát, xa giaù cuøng vôùi traêm ngaøn quyeán thuoäc ñi ñeán choã Phaät nhöng coã xe cuûa vua laïi luùn saâu döôùi ñaát, truïc baùnh xe khoâng theå xoay chuyeån ñeå tieán tôùi tröôùc. Vua suy nghó: “ta ñaõ laøm loãi gì maø truïc baùnh xe khoâng xoay chuyeån ñeå tieán tôùi ñöôïc”, vua chôït nghe treân hö khoâng coù tieáng noùi: “vua khoâng coù phaïm loãi, chæ vì trong nguïc cuûa vua coù voâ löôïng ngöôøi cuøng tu nghieäp laønh vôùi vua. Neáu vua phoùng thích hoï thì xe môùi tieán tôùi tröôùc ñöôïc”, vua nghe roài lieàn cho phoùng thích caùc tuø nhaân. Sau khi caùc tuø nhaân ñöôïc thaû, vua xa giaù ngang qua cung ñieän thì maõo treân ñaàu vua boãng bò nghieâng, vua suy nghó: “ta ñaõ taïo nghieäp gì maø laïi hieän töôùng naøy”, vua lieàn nghe treân hö khoâng coù tieáng noùi: “vua khoâng coù loãi gì, chæ vì coù voâ löôïng chuùng sanh tröôùc ñaây cuøng tu nghieäp laønh thuø thaéng vôùi vua, nay ñaõ phaân taùn ôû nhöõng nôi xa xoâi, vua neân goïi hoï ñeán ñeå cuøng ñi gaëp Phaät”. Vua nghe roài lieàn cho goïi hoï ñeán, sau khi hoï ñeán roài, vua cho trang hoaøng moät vaïn hai ngaøn coã xe, taäp hoïp möôøi taùm vaïn binh maõ, moät vaïn naêm ngaøn binh voi, voâ löôïng traêm ngaøn Baø-la-moân, cö só trong nöôùc Ma-kieät-ñaø ñeå cuøng ñi ñeán gaëp Phaät. Ñeán nôi, vua xuoáng xe côûi boû naêm vaät thuø thaéng, ñoù laø loïng, maõo, baûo kieám, quaït baùu vaø giaøy baùu; côûi boû xong vua môùi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã baïch Phaät ba laàn: “Theá toân, con laø vua Taàn-tyø-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø”, Phaät cuõng ñaùp laïi ba laàn: “phaûi, Ñaïi vöông chính laø vua Taàn-tyø-sa-la nöôùc Ma- kieät-ñaø, xin môøi Ñaïi vöông ngoài”. Vua ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân ; caùc quyeán thuoäc goàm caùc Baø-la-moân vaø caùc cö só trong nöôùc Ma-kieät- ñaø, coù nhoùm ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân, coù nhoùm chaép tay thaêm hoûi Theá toân coù ñöôïc khinh an, ít bònh, ít naõo phieàn vaø ñöôïc an laïc truï khoâng,

thaêm hoûi roài ngoài moät beân ; coù nhoùm chaép tay nhöng khoâng thaêm hoûi roài ngoài moät beân, coù nhoùm ñöùng ôû xa roài laëng leõ ngoài xuoáng. Luùc ñoù hoï nhìn thaáy Öu-laâu-taàn-loa-ca-dieáp ñang ngoài trong chuùng, lieàn khôûi nghi khoâng bieát Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñeán tu taäp nôi Ca-dieáp hay laø Ca-dieáp ñeán tu taäp nôi Sa moân Kieàu-ñaùp-ma. Phaät bieát taâm nieäm cuûa hoï lieàn noùi keä hoûi Ca-dieáp:

“Ca-dieáp, xöa thaày thaáy lôïi gì,
Boû tuïc xuaát gia theo thôø löûa,
Haønh trì phaùp aáy ñöôïc lôïi gì,
Thaày noùi nghóa naøy cho ta nghe”.
Ca-dieáp noùi keä:
“Nghe noùi tu phaùp naøy ñöôïc lôïi,
Myõ nöõ, thöùc aên vò vi dieäu,
Do thaáy phaùp aáy coù lôïi naøy,
Toâi boû theá tuïc theo thôø löûa”.

Theá toân noùi keä:
“Myõ nöõ, thöùc aên vò vi dieäu,
Neáu do thôø löûa ñöôïc lôïi naøy,
Coù ñuû duïc laïc coõi ngöôøi trôøi,
Sao thaày töø boû khoâng maøng ñeán”.
Ca-dieáp noùi keä:
“Vì thaáy phaùp thaéng ñònh voâ dö,
Voâ sôû höõu xöù khoâng muoán truï,
Vì dieäu phaùp naøy khoâng gì hôn,
Neân boû lôïi naøy khoâng maøng ñeán.
Do toâi tröôùc ñaây taâm ngu si,
Tu phaùp thôø löûa mong giaûi thoaùt,
Traùi ngöôïc vôùi thaéng phaùp vi dieäu,
Neân thöôøng löu chuyeån trong sanh töû.
Nay quaùn phaùp voâ vi toái thaéng,
Baäc Ñieàu ngöï tröôïng phu ñaõ daïy,
Laø thaät phaùp coù ích cho ñôøi,
Kieàu-ñaùp-ma giaùo hoùa khoâng moõi”.
Theá toân noùi keä khen ngôïi Ca-dieáp:
“Thieän lai, Ca-dieáp ba!
Khoâng coù tö töôûng aùc,
Phaùp roäng lôùn thuø thaéng,
Nay thaày ñaõ thaâm nhaäp”.
SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 7 367

Theá toân noùi keä roài baûo Ca-dieáp: “thaày haõy hieän thaàn bieán cho ñaïi chuùng xem”, Ca-dieáp vaâng lôøi Phaät daïy, nhaäp ñònh roài aån thaân nôi choã ngoài vaø hieän ra ôû phöông Ñoâng, treân hö khoâng ñi ñöùng naèm ngoài, keá nhaäp ñònh Hoûa quang tröôùc tieân töø phöông Ñoâng hieän caùc aùnh saùng xanh, vaøng, ñoû, traéng, hoàng ; hoaëc hieän bieán thaàn thoâng nhö treân thaân tuoân ra nöôùc, döôùi thaân tuoân ra löûa, hoaëc treân thaân tuoân ra löûa, döôùi thaân tuoân ra nöôùc. Phöông Ñoâng ñaõ nhö vaäy, caùc phöông Nam, Taây, Baéc cuõng hieän nhö vaäy roài töø treân hö khoâng hieän trôû xuoáng, ôû tröôùc Phaät ñaûnh leã baïch raèng: “Theá toân laø thaày cuûa con, con laø ñeä töû Thanh vaên cuûa Theá toân”, Phaät noùi: “phaûi, Nhö lai laø thaày cuûa Ca-dieáp, Ca-dieáp laø ñeä töû Thanh vaên cuûa Nhö lai. Ca-dieáp, thaày haõy trôû veà choã ngoài”, Ca-dieáp ñaûnh leã roài trôû veà choã ngoài. Luùc ñoù caùc Baø-la-moân, caùc cö só thaáy vieäc naøy roài lieàn suy nghó: “khoâng phaûi Sa moân Kieàu-ñaùp-ma tu taäp nôi Ca- dieáp, maø laø Ca-dieáp tu taäp nôi Sa moân Kieàu-ñaùp-ma”. Luùc ñoù Phaät baûo vua Taàn-tyø-sa-la: “Ñaïi vöông neân bieát roõ nhaân duyeân sanh dieät cuûa Saéc phaùp, thoï töôûng haønh thöùc

cuõng nhö vaäy. Neáu bieát roõ söï sanh dieät dò cuûa Saéc phaùp thì coù theå bieát roõ töï taùnh cuûa Saéc phaùp, thoï töôûng haønh thöùc cuõng nhö vaäy. Ñaïi vöông, neáu thieän nam naøo bieát roõ taùnh cuûa Saéc roài maø khoâng tham ñaém, khoâng laõnh thoï cuõng khoâng naém giöõ thì quyeát ñònh bieát ngöôøi aáy thaáy Saéc laø khoâng coù ngaõ vaø ngaõ sôû ; thoï töôûng haønh thöùc cuõng vaäy. Luùc ñoù ta noùi ngöôøi naøy chöùng Nieát-baøn giaûi thoaùt". Khi Theá toân noùi phaùp naøy roài, caùc Baø-la-moân, caùc cö só nöôùc Ma-kieät-ñaø ñeàu suy nghó: "neáu Saéc voâ ngaõ, thoï töôûng haønh thöùc cuõng voâ ngaõ thì phaùp gì laø ngaõ; ai laø höõu tình, ai sanh ra, ai nuoâi döôõng, ngöôøi vaø chuùng sanh thöôøng chaáp yù thuù cuøng vôùi naêng sôû taùc cuûa Ma naïp, cho ñeán taïo xuùc thoï, ñi ñöùng... Taát caû caùc phaùp ñeàu laø voâ ngaõ thì vaät gì laø khoâng sanh khoâng dieät, khoâng phaûi ba ñôøi coù maø coù theå laøm vaø thoï. Ñoái vôùi ñieàu neân laøm vaø ñieàu khoâng neân laøm thì ai seõ thoï quaû baùo cuûa nghieäp thieän aùc, ñeå boû uaån naøy thoï uaån khaùc", Phaät bieát taâm nieäm cuûa hoï neân baûo caùc Bí-soâ: "ngöôøi khoâng coù trí hueä, khoâng ña vaên lieàn khôûi nieäm chaáp ngaõ vaø ngaõ sôû, khoâng bieát laø khoâng coù ngaõ vaø ngaõ sôû, vì sao, vì töø Taäp sanh Khoå, chöùng Dieät thì heát khoå ; töø Taäp sanh Haønh, chöùng dieät thì Haønh dieät; nhaân duyeân cuûa phaùp aáy dieät thì phaùp aáy dieät, do nhaân duyeân sanh neân caùc höõu tình theo thöù lôùp luaân chuyeån; nhaân duyeân dieät thì höõu tình dieät neân Nhö lai bieát roõ laø roát raùo voâ ngaõ. Naøy caùc Bí-soâ, Vôùi thieân nhaõn thanh tònh, ta quaùn thaáy caùc höõu tình löu chuyeån sanh dieät, hoaëc ñeïp xaáu, giaøu ngheøo, laøm nghieäp thieän hay laøm nghieäp aùc, höôùng tôùi ñöôøng laønh hay ñöôøng aùc... ta ñeàu thaáy

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 7 368

bieát nhö thaät. Nhöõng chuùng sanh laøm nghieäp aùc nôi thaân khaåu yù nhö phæ baùng Thaùnh hieàn, chaáp chaët taø kieán, taïo nghieäp taø kieán; do laøm nghieäp naøy neân sau khi cheát bò ñoïa trong ba ñöôøng aùc. Nhöõng chuùng sanh laøm nghieäp thieän nôi ba nghieäp thaân khaåu yù nhö cung kính Thaùnh hieàn, thöïc haønh chaùnh kieán; do laøm nghieäp naøy neân sau khi maïng chung ñöôïc sanh vaøo ñöôøng laønh. Caùc vieäc nhö vaäy ta ñeàu thaáy bieát nhö thaät, nhöng ta chöa töøng noùi höõu tình laø ngaõ ; ai laø höõu tình, ai sanh ra, ai nuoâi döôõng, ngöôøi vaø chuùng sanh thöôøng chaáp yù thuù cuøng vôùi naêng sôû taùc cuûa Ma naïp, cho ñeán taïo xuùc thoï, ñi ñöùng... Taát caû caùc phaùp ñeàu laø voâ ngaõ thì vaät gì laø khoâng sanh khoâng dieät, khoâng phaûi ba ñôøi coù maø coù theå laøm vaø thoï. Ñoái vôùi ñieàu neân laøm vaø ñieàu khoâng neân laøm thì ai seõ thoï quaû baùo cuûa nghieäp thieän aùc, ñeå boû uaån naøy thoï uaån khaùc. Taát caû phaùp ñoù khoâng goïi laø ngaõ maø goïi laø nhaân duyeân, ñoù laø: 1. Heã caùi naøy coù thì caùi kia sanh neân Voâ minh duyeân Haønh, Haønh duyeân Thöùc, thöùc duyeân Danh saéc, Danh saéc duyeân Luïc xöù, Luïc xöù duyeân Xuùc, Xuùc duyeân Thoï, Thoï duyeân AÙi, AÙi duyeân Thuû, Thuû duyeân Höõu, Höõu duyeân Sanh, Sanh duyeân Laõo töû, öu bi khoå naõo. Ñaây laø söï tích tuï cuûa naêm uaån. 2. Heã caùi naøy dieät thì caùi

kia dieät neân Voâ minh dieät thì Haønh dieät, Haønh dieät thì Thöùc dieät, Thöùc dieät thì Danh saéc dieät, Danh saéc dieät thì Luïc xöù dieät, Luïc xöù dieät thì Xuùc dieät, Xuùc dieät thì Thoï dieät, Thoï dieät thì AÙi dieät, AÙi dieät thì Thuû dieät, Thuû dieät thì Höõu dieät, Höõu dieät thæ Sanh dieät, Sanh dieät thì Laõo töû, öu bi khoå naõo ñeàu dieät. Ñaây laø söï tam raõ cuûa naêm uaån. Naøy caùc Bí-soâ, caùc haønh nhö vaäy ñeàu laø khoå, Nieát-baøn laø vui; do Taäp neân Khoå sanh, do Dieät neân Khoå dieät. Neáu söïu löu chuyeån töông tuïc naøy döùt thì Khoå dieät. Sao goïi laø Nieát-baøn, khoå töùc laø Nieát-baøn, gioáng nhö löûa taét thì ñöôïc maùt meû; cho neân ta noùi phaùp naøy coù theå xaû caùc uaån, do khoå tham AÙi dieät neân ñöôïc vieân tòch". Luùc ñoù Phaät hoûi vua Taàn-tyø- sa-la: "YÙ vua nghó sao, saéc laø thöôøng hay voâ thöôøng?", ñaùp laø voâ thöôøng, Phaät laïi hoûi: "neáu saéc laø voâ thöôøng thì ñoù laø khoå hay khoâng khoå?", ñaùp laø khoå, Phaät laïi hoûi: "neáu saéc laø voâ thöôøng, khoå töùc laø bieán hoaïi thì ngöôøi ñeä töû ña vaên coù chaáp saéc laø ngaõ, ngaõ coù caùc saéc, saéc thuoäc ngaõ vaø ngaõ ôû trong saéc hay khoâng?", ñaùp laø khoâng. Phaät laïi hoûi: "YÙ vua nghó sao, thoï töôûng haønh thöùc laø thöôøng hay voâ thöôøng?", ñaùp laø voâ thöôøng, Phaät laïi hoûi: "neáu thoï töôûng haønh thöùc laø voâ thöôøng thì ñoù laø khoå hay khoâng khoå?", ñaùp laø khoå, Phaät laïi hoûi: "neáu thoï töôûng haønh thöùc laø voâ thöôøng, khoå töùc laø bieán hoaïi thì ngöôøi ñeä töû ña vaên coù chaáp thoï… thöùc laø

ngaõ, ngaõ coù thoï… thöùc, thoï… thöùc thuoäc ngaõ vaø ngaõ ôû trong thoï… thöùc hay khoâng?", ñaùp laø khoâng, Phaät noùi: "vì theá neân bieát, caùc loaïi saéc quaù khöù hay vò lai hay hieän taïi hoaëc ôû trong, ôû ngoaøi, hoaëc thoâ hay teá, hoaëc thuø thaéng hay haï lieät, hoaëc gaàn hay xa… ñeàu khoâng phaûi laø ngaõ, ngaõ sôû höõu, saéc khoâng thuoäc ngaõ vaø ngaõ khoâng ôû trong saéc. Nhôø bieát roõ nhö thaät neân ta thaáy saéc nhö vaäy, cho ñeán thoï töôûng haønh thöùc cuõng thaáy nhö vaäy. Ñaïi vöông, coù ñeä töû Thanh vaên nghe bieát ñaày ñuû roài lieàn quaùn naêm thuû uaån ñeå lìa ngaõ vaø ngaõ sôû, sau khi quaùn thaáy nhö vaäy seõ bieát roõ theá gian thaät söï khoâng naém baét ñöôïc. Do khoâng naém baét ñöôïc neân vò aáy khoâng lo sôï, do khoâng lo sôï neân beân trong ñöôïc vieân tòch, hieåu roõ sanh töû ñaõ taän, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng thoï thaân sau". Khi Theá toân noùi phaùp naøy xong, vua Taàn-tyø-sa-la cuøng taùm vaïn thieân töû, voâ löôïng traêm ngaøn Baø-la-moân, cö só lieàn xa lìatraàn caáu, chöùng ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh, thaáy ñöôïc phaùp roài taâm khoâng coøn nghi hoaëc, khoâng coøn sôï haõi, chæ nöông theo giaùo phaùp cuûa Ñaïi sö, khoâng theo giaùo phaùp khaùc. Chöùng quaû roài, Ñaïi vöông vaø caùc quyeán thuoäc raát hoan hæ lieàn ñöùng daäy ñaûnh leã, quyø goái chaép tay baïch Phaät: "Theá toân, hoâm nay chuùng con ñöôïc thaâm nhaäp dieäu phaùp ñöôïc ñaïi lôïi ích, chuùng con xin quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng laøm OÂ-ba-saùch-ca. Töø nay cho ñeán troïn ñôøi con thoï trì naêm hoïc xöù laø khoâng saùt sanh, khoâng troäm caép, khoâng taø haïnh, khoâng noùi doái vaø khoâng uoáng röôïu. Cuùi xin Theá toân vaø caùc Bí-soâ ñeán truï trong thaønh Vöông

xaù ñeå chuùng con troïn ñôøi cuùng döôøng töù söï". Phaät im laëng nhaän lôøi, bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi, vua cuøng caùc quyeán thuoäc ñaûnh leã Phaät roài trôû veà boån xöù. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: "Theá toân, baäc Nhaát thieát trí xin haõy döùt nghi cho chuùng con. Ñaïi vöông cuøng caùc quyeán thuoäc ñaõ taïo nghieäp nhôn gì maø ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "caùc thaày laéng nghe, nghieäp nhôn maø vua Taàn-tyø-sa-la ñaõ taïo, theo thôøi gian nghieäp aáy taêng tröôûng thuaàn thuïc, duyeân bieán hieän tieàn nhö boäc löu (thaùc nöôùc) khoâng theå chaûy ngöôïc laïi, quyeát ñònh phaûi chieâu laáy quaû baùo khoâng ai coù theå thoï thay. Naøy caùc Bí-soâ, neáu moät ngöôøi ñaõ taïo nghieäp thieän aùc khoâng phaûi ñòa thuûy hoûa phong ôû ngoaøi giôùi môùi khieán ngöôøi kia thoï baùo, maø ñeàu ôû trong uaån xöù giôùi cuûa töï thaân chieâu caûm quaû dò thuïc". Phaät noùi keä: "Duø traûi qua traêm kieáp, Nghieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi hoïp, Töï thoï laáy quaû baùo".

Naøy caùc Bí-soâ, trong quaù khöù coù Phaät hieäu laø A-la-na-beä coù ñuû 10 hieäu Nhö lai, Baïc giaø phaïm, ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, Minh haïnh tuùc, Thieän theä, Theá gian giaûi, Voâ thöôïng só, Ñieàu ngöï tröôïng phu, Thieân nhôn sö, Phaät, Theá Toân xuaát hieän nôi ñôøi. Sau khi Phaät söï vieân maõn, Phaät nhaäp Nieát-baøn voâ dö nhö cuûi heát löûa taét ; traø tyø xong, daân chuùng nôi ñoù thu laáy xaù lôïi roài xaây thaùp ôû nôi thanh tònh ñeå cuùng döôøng. Luùc ñoù coù Kim luaân vöông teân laø Kieát lôïi chæ cuøng möôøi taùm öùc quan töôùng ngoài treân kim luaân baùu, bay treân hö khoâng ñeå ñeán nhaân gian. Khi tôùi choã coù ngoâi thaùp ñoù thì caùc thieân thaàn tin Phaät duøng oai löïc giöõ kim luaân baùu laïi, khoâng cho ñi tôùi tröôùc. Vua thaáy kim luaân baùu khoâng chuyeån ñoäng lieàn suy nghó: "coù leõ phöôùc ñöùc cuûa ta ñaõ heát neân kim luaân baùu khoâng chuyeän ñoäng nöõa", caùc thieân thaàn noùi vôùi vua: "khoâng phaûi phöôùc cuûa vua heát, chæ vì phía döôùi coù thaùp thôø xaù lôïi Phaät neân khieán kim luaân baùu cuûa vua khoâng chuyeån ñoäng nöõa", vua nghe roài lieàn haï kim luaân baùu xuoáng. Thaáy thaùp chöa hoaøn taát, hoï cuøng khích leä nhau ñem chaâu baùu cuûa mình vaø duøng höông hoa aâm nhaïc ñeå cuùng döôøng thaùp. Cuùng döôøng xong, hoï cuøng chaép tay ñoàng thanh phaùt nguyeän: "nguyeän nhôø caên laønh naøy, ôû ñôøi vò lai chuùng con seõ ñöôïc gaëp Phaät nghe phaùp vaø chöùng ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh", nguyeän xong roài hoï cuøng cung kính ñaûnh leã thaùp. Naøy caùc Bí-soâ, Kim luaân vöông Kieát lôïi chæ vaø caùc quan töôùng thuôû xöa chính laø vua Taàn-tyø-sa-la vaø caùc quyeán thuoäc ngaøy nay. Thuôû xöa vua vaø caùc quan töôùng cuùng döôøng thaùp thôø xaù lôïi Phaät A-la-na-beä neân nhôø caên laønh naøy, trong voâ löôïng traêm ngaøn vaïn kieáp ñöôïc sanh trong coõi trôøi ngöôøi, thoï dieäu laïc thuø thaéng; laïi do nguyeän löïc neân vua vaø caùc quyeán thuoäc ôû choã ta nghe phaùp vaø chöng ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh. Naøy caùc Bí-soâ, heã taïo nghieäp thuaàn ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn ñen; taïo nghieäp thuaàn traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn traéng; taïo nghieäp xen taïp thì ñöôïc quaû baùo xen taïp, caùc thaày neân boû nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp xen taïp, phaûi sieâng tu taäp nghieäp traéng, chôù coù buoâng lung".

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.